

Bijbelstudies uit de brief
aan de Romeinen (1)

8 Bijbelstudies over Rom. 1 t/m 8

Door dr. H. van den Belt, hoogleraar
systematische theologie aan vrije
universiteit te Amsterdam.

Huishoudelijke mededelingen

- ▶ Graag de lijst invullen, voor zover nog niet gedaan (naam, adres, telefoonnummer, mailadres).
- ▶ We hebben 3 corveeërs nodig. Wie meldt zich?
- ▶ Heeft iedereen de presentatie op de website van onze gemeente kunnen vinden?
- ▶ Heeft iedereen kaarten voor zieke gemeenteleden getekend?

Goudkoorts

Bijbelstudies uit de brief
aan de Romeinen (1)

Dr. H. van den Be

Bijbelkring 17-11-2021

- ▶ De Romeinenbrief
  - ▶ 3e samenkomst
  - ▶ Romeinen 2:1 - 3:20 Gods oordeel
  - ▶ Allen hartelijk welkom!

- ▶ Vergeef mij al mijn zon - den,
Die Uwe hoogheid schonden;
Ik ben verzwakt, o HEER!
Genees mij, red mijn leven;
Gij ziet mijn beend'ren beven;
Zo slaat Uw hand mij neer.

- ▶ Mijn ziel, gans neergebo - gen,
Schrikt voor Uw heilig' ogen,
In dezen jammerstaat.
Hoe lang zal ik nog klagen?
Hoe lang Uw gramschap dragen,
O HEER, mijn toeverlaat?

Zingen Psalm 6 vers 2 en 3

Lezen
Romeinen
2:1-3:20

Kerntekst

Romeinen 2: 3

- ▶ En u, o mens, die hen oordeelt die deze dingen doen, en ze zelf ook doet, denkt u dat u aan het oordeel van God zult ontkomen?

Intro

Paulus richt zich tot de Joden die de heidenen veroordelen, maar zich aan hetzelfde schuldig maken.

Omdat deze Joden bewust tegen Gods wet ingaan, zijn hun zonden zelfs erger dan van de heidenen.

De besnijdenis heeft alleen nut als je de wet houdt.

Juist de ongerechtigheid van de Joden bevestigt Gods gerechtigheid.

In 3:9 - 21 trekt Paulus een inktzwarte conclusie.

Deze conclusie mondt echter uit in een heerlijke wending naar het Evangelie van Christus.

Omdat dit alles teveel omvat voor een Bijbelstudie beperken we ons nu tot de Joden en de besnijdenis én de conclusie dat alle mensen verdoemelijk zijn voor God.

Wat erg zeg!

- ▶ Paulus heeft aangetoond dat de volken die de openbaring van God niet kennen, toch schuldig staan tegenover God.
- ▶ De joods-christelijke lezers van deze brief zullen ongetwijfeld reageren met: wat erg zeg!
- ▶ Paulus gebruikt deze morele verontwaardiging van de Joden echter als een soort boemerang.
- ▶ Hij zegt: jullie zijn net als de heidenen, er is geen verschil.
- ▶ Als je anderen veroordeelt, veroordeel je jezelf.

Wat erg zeg! (2)

- ▶ Paulus maakt duidelijk dat de zonden die de Joden in de wereld om zich heen waarnemen en waarover ze zich zo opwinden een spiegel vormen waarmee ze diep in hun eigen ziel kijken.
- ▶ Dat de Joden, anders dan de heidenen, bewust tegen Gods wet zondigen, is erger dan wat de heidenen doen die tegen hun eigen geweten ingaan.
- ▶ Wie echter zondigt bij een open Bijbel veracht Gods goedertierenheid, verdraagzaamheid en geduld (2:4).

Wat erg zeg! (3)

- ▶ Paulus wordt niet concreet als hij Jood en heiden over één kam scheert wat betreft het oordeel van God.
- ▶ Hij noemt geen overeenkomstige voorbeelden van zonden die de Joden-met-de-wet doen en die de heidenen-zonder-de-wet doen.
- ▶ Misschien dacht Paulus aan overspel en tempelroof (zoals de zonen van Eli deden; zie 2:22).

Wat erg zeg! (4)

- ▶ In ieder geval biedt de kennis van de wet geen voordeel als dat niet leidt tot een leven overeenkomstig de wet.
- ▶ Wie zonder de wet zondigt, wordt zonder de wet geoordeeld.
- ▶ Wie met de wet zondigt, wordt door de wet geoordeeld (2:12).

Danken

Wat erg zeg! (5)

- ▶ Anderzijds stelt Paulus sommige heidenen, die zich niet te buiten gaan aan de liederlijkheden van het heidendom, voor de Joden ten voorbeeld (2:26).
- ▶ Deze heidenen die zich houden aan de wet van God (zonder het te weten) laten zien dat de wet van God geschreven is in hun harten.
- ▶ Niet dat zij met hun goede werken de hemel verdienen, want alle mensen zijn zondaars.
- ▶ Maar als mensen zonder geloof in God en zonder kennis van Zijn wet toch doen wat de wet zegt, kun je God daarvoor danken en het zien als een bewijs van de waarheid van Zijn geboden en van Zijn algemene goedheid voor alle mensen.

Identiteit

- ▶ De achtergrond van dit op scherpe toon geschreven intermezzo vormt een concrete discussie in de jonge christelijke gemeenten.
- ▶ Door de verbreiding van het evangelie in de wereld zijn er spanningen ontstaan tussen Joden die in Christus geloven en gelovige heidenen.
- ▶ Deze heidenen houden de Joodse ceremoniële wetten niet!
- ▶ In H. 14 komt Paulus terug op deze tweespalt.

Identiteit (2)

- ▶ Deze discussie is de aanleiding geweest tot het apostelconvent (45 na Chr.) en speelt een grote rol in verschillende andere brieven van Paulus, o.a. aan de Galaten.
- ▶ Deze gelovige heidenen erkennen de God van Israël als de enige ware God, maar ze treden niet toe tot het Jodendom door zich te laten besnijden.
- ▶ Sterker nog: Paulus beweert zelfs dat zij zich niet mogen laten besnijden, want dan zijn ze verplicht om de hele wet te houden, iets wat geen mens kan.
- ▶ Voor Jood en heiden is er maar één deur naar de zaligheid: geloof in de Heere Jezus alleen.
- ▶ Intussen heeft deze kwestie in de prille christenheid voor grote spanningen gezorgd en kon in het jaar 45 ternauwernood een breuk worden voorkomen.

Bezwaren

- ▶ Om de bezwaren van de Joodse christenen te begrijpen moeten we ons verdiepen in hun achtergrond.
- ▶ In voorgaande eeuwen werd een heiden, die overkwam tot het Jodendom, besneden.
- ▶ Misschien hebben de Joden gedacht dat (omdat Jezus ook een Jood was en in eerste instantie gekomen was voor de Joden) het behoren bij Jezus tot besnijdenis verplichtte.
- ▶ Bovendien staat het allemaal in de Bijbel: de enige Bijbel die de Messiasbelijdende Joden hadden, was het OT.

The background of the slide features a photograph of three crosses on a hill, silhouetted against a vibrant sunset sky with orange and yellow hues. The crosses are arranged in a slightly curved line from left to right. The central cross is the tallest and has a figure on it, while the two flanking crosses are shorter and also have figures. The overall mood is solemn and reflective.

Bezwaren (2)

- ▶ Deze begrijpelijke bezwaren worden door Paulus krachtig afgewezen.
- ▶ De komst van Jezus betekent vervulling van de wet en het begin van een nieuw tijdperk.
- ▶ Die nieuwe tijd wordt hierdoor gekenmerkt dat mensen door het geloof alleen, zonder de werken der wet (besnijdenis etc.) behoren tot Gods volk.
- ▶ Wie in Christus is, is besneden, want heeft volmaakt aan alle wetsverplichtingen voldaan (Kol.2:11).

Een besneden hart

- ▶ Om de Romeinen (oorspronkelijk christenen uit de Joden) goed te begrijpen, is het belangrijk om te zien dat de Joodse identiteit ligt in het doen van de werken der wet: besnijdenis, koosjer eten, de joodse feesten houden etc.
- ▶ Paulus keert zich in de Romeinenbrief tegen de Joden die alle mensen afschrijven welke niet aan deze kenmerken voldoen.
- ▶ Voor God bestaat er geen verschil tussen Jood en heiden.
- ▶ Een Jood is niet beter en een heiden op zichzelf genomen niet slechter.

Een besneden hart (2)

- ▶ Intussen sluip tussen dit strijden voor de Joodse identiteit de gedachte door dat het in de grond van de zaak veel beter is om Jood te zijn.
- ▶ Joden hebben een streepje voor bij God, denken zij.
- ▶ Hun godsdienstige daden zijn goede werken die bij God gewicht in de schaal leggen, veronderstellen zij.
- ▶ Dit heeft eigengerechtigheid tot gevolg.

Een besneden hart (3)

- ▶ De identiteit van een gelovige hangt niet samen met wat hij is en/of doet.
- ▶ De identiteit van een gelovige hangt samen met zijn verworteling in Christus (Kol. 3:3).
- ▶ Jood en heiden moet hun eigen 'ik' verliezen om te leven door en voor Christus.
- ▶ De vraag waaraan wij onze identiteit ontlenen, is nog steeds brandend actueel: aan traditie, aan kerk, aan ons geloof in wat dan ook, aan onze werken?

יהודה

Judá

Een besneden hart (3)

- ▶ Om duidelijk te maken dat (uiterlijke) besnijdenis niet doorslaggevend is voor onze identiteit, relateert Paulus de besnijdenis door uitgerekend te verwijzen naar die OT-sche teksten die aantonen dat uiterlijke besnijdenis niet genoeg is, maar dat het erom gaat dat ons hart besneden is.
- ▶ Als je besneden bent, prijzen de mensen je misschien.
- ▶ Maar een echte Jood is iemand die God looft, het meest om het grote geschenk van Zijn genade in Jezus Christus.
- ▶ Paulus speelt in vers 29 met de betekenis van het woord 'Jood' -> Juda = Godlover.

Verdoemelijk voor God

- ▶ De conclusie die Paulus trekt, is niet mals: Joden en Grieken zijn beiden verdoemelijk voor God.
- ▶ Deze conclusie onderbouwt Paulus met maar liefst 7 citaten uit het OT.
- ▶ Daarom kan uit de werken/ gerechtigheid van de wet geen mens gerechtvaardigd worden.
- ▶ De wet brengt alleen maar de zondigheid van de mensen aan het licht en onderstreept dat Gods toorn daarover rechtvaardig is.

Verdoemelijk voor God (2)

- ▶ Deze donkere oordeelswolken laten de regenboog van Gods genade des te duidelijker schitteren.
- ▶ Als de wereld zo slecht is als Paulus voorstelt (en daarbij heeft hij de Bijbel aan zijn kant) is het wonder des te groter dat God die wereld zo lief heeft gehad dat Hij Zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft opdat ieder (Jood en heiden) die in Hem gelooft niet verloren zal gaan, maar eeuwig leven zal.

Gespreksvragen

Waarom is het erger dat iemand willens en wetens tegen de wet zondigt dan als iemand dat onbewust doet (Rom. 2:12)?

Herken je dat sommige mensen zonder God en de Bijbel leven en toch een voorbeeld zijn voor veel christenen? Hoe kan dat eigenlijk als alle mensen grote zondaren zijn?

Kun je je voorstellen dat sommige joodse christenen vonden dat de heidenen zich moesten aanpassen aan hen? Wat staat daarover in Hand. 15:5, 23 - 24?

Wat zou bedoeld kunnen worden met de besnijdenis van het hart (2:29)? Vergelijk ook Deut. 10:16 en Jer. 4:4.

Kun je dingen noemen die christenen vandaag de dag ten onrechte belangrijk vinden voor hun identiteit? Hoe kun je leren om die identiteit alleen in Christus te vinden?

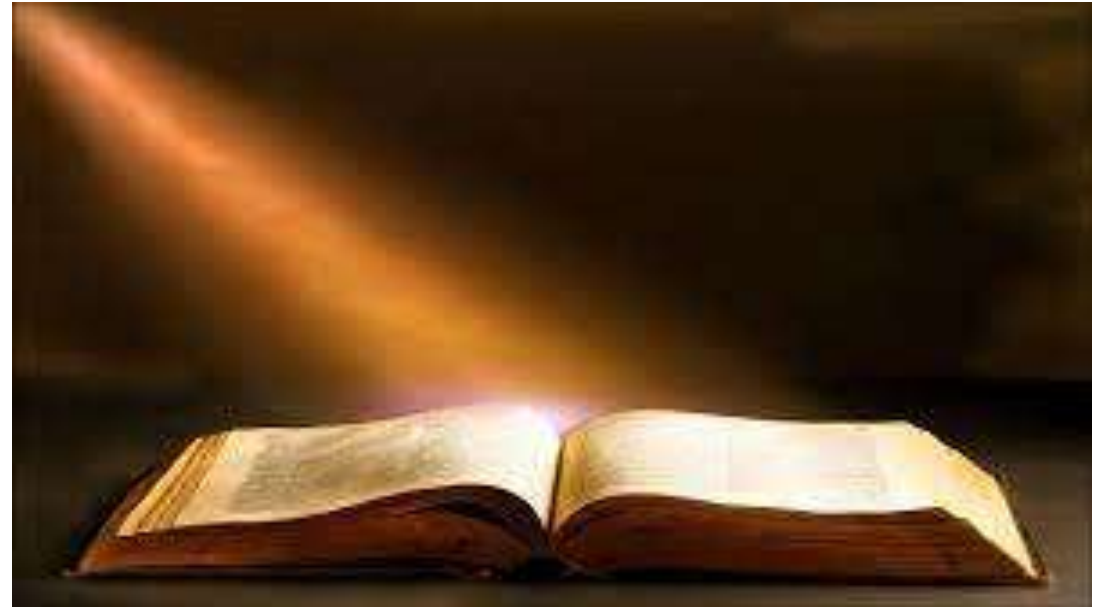
Waarom begint artikel 2 van Hoofdstuk 1 van de Dordtse Leerregels met het woordje 'maar'? Vergelijk dat met Romeinen 3:21 en neem even de tijd om je over dat woordje te verwonderen.

De losse
eindjes
afhechten

Volgende keer

- ▶ D.v. 15 december
- ▶ Hoofdstuk 4 - Gods gerechtigheid (Rom. 3: 21 - 31)
- ▶ Graag vooraf lezen.

Zingen Psalm 130:1 en 2

Uit diepten van ellenden
Roep ik, met mond en hart,
Tot U, die heil kunt zenden;
O HEER, aanschouw mijn smart;
Wil naar mijn smeekstem horen;
Merk op mijn jammerklacht;
Verleen mij gunstig' oren,
Daar 'k in mijn druk versmacht.

Psalm 2
Zo Gij in 't recht wilt treden,
O HEER, en gadeslaan
Onz' ongerechtigheden,
Ach, wie zal dan bestaan?
Maar neen, daar is vergeving
Altijd bij U geweest;
Dies wordt Gij, HEER, met beving,
Recht kinderlijk gevreesd.

**Einde van
deze
presentatie**

